CENA 25 GROSZY wraz z dodatkiem

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

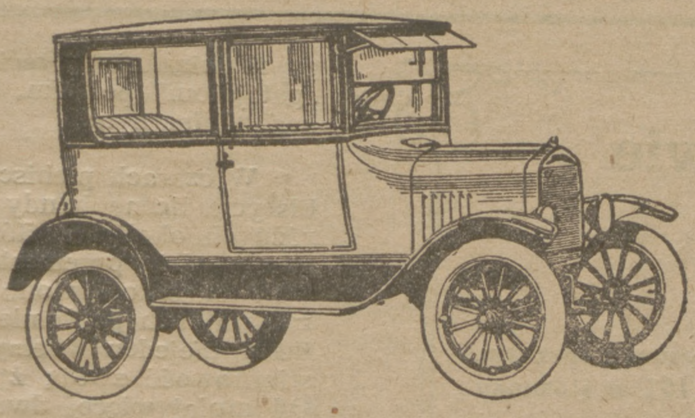
PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 30-31 (8259) Niedziela, dnia 7 lutego 1926 r. Rok XXXIV.

Chrońcie się przed zimowym chłodem.

Używając zimą otwarty samochód, czynicie to zapewne dlatego, że uważacie posiadanie karety za rzecz niedostępną. A jednak wielu automobilistów, których środki są może skromniejsze od Waszych, posiada wygodne zamknięte samochody, zadowalające pod każdym względem. Dlaczego nie idziecie za tym przykładem, kupując zamknięty samochód Ford?

Ford

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE W NASTĘPUJĄCYCH MIASTACH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ i w. m. GDAŃSKA:

KALISZ, BYDGOSZCZ, BORYSŁAW, BIELSKO, BRZEŚĆ n/Bugiem, CHOJNICE, GNIEZNO, GRUDZIĄDZ, INOWROCŁAW, KATOWICE, KIELCE, KRAKÓW, KUTNO, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, OLKUSZ, OSTRÓW (Wielkopolska), POZNAŃ, PŁOCK, PRZEMYŚL, RZESZÓW, RADOM, RÓWNE, SANOK, STANISŁAWÓW, STAROGARD, SOSNOWIEC, STRYJ, TORUŃ, TARNOPOL, TARNÓW, WARSZAWA, WŁOCŁAWEK, WILNO, WRZEŚNIA (Wielkopolska), GDAŃSK, NYTYCH.

135 P. 47.

Dr. med. Eugienjusz Piestrzyński
ordynuje w chorobach
położniczych i kobiecych,
od godz. 3—5,
ulica Warszawska 11, pierwsze piętro.
54

Niniejszym podajemy do wiadomości P.p. odbiorców prądu, iż w myśl uchwały Rady Miejskiej miasta Kalisza z dnia 25 stycznia r. b., cena prądu za miesiąc styczeń ustaloną została jak następuje:

Gr. 60 za kwg. za światło dla lokali prywatnych;
„ 84 „ „ „ „ „ „ zarobkowych;
„ 33 „ „ „ siłę przy zużyciu mies. ponad 300 kwg.
„ 44 „ „ „ „ „ „ „ do 300 kwg.

ZARZĄD ELEKTROWNI MIEJSKIEJ
m. KALISZA.
137

NOWY MŁYN
ROSENA
Kalisz, Garncarska I.
Spredaje pojedyńcze worki mąki pszennej $^4/_0$ w najlepszym gatunku po cenie
46
za worek 82 klg.
138

Z powodu rozwiązania i likwidacji Spółki Metalowców w Kaliszu przy ul. Stawiszyńskiej № 2.

Komisja Likwidacyjna wzywa wszystkich wierzycieli Spółki, ażeby zgłaszali swe pretensję w ciągu miesiąca od dnia ogłoszenia.

Wszelkie pretensje należy zgłaszać na ręce członków Komisji, p.p. J. Twardowskiego i H. Królika, codziennie na miejscu lub też przy ul. Marjańskiej № 4, w godzinach od 10—12 i od 2—4 po południu.

Jednocześnie ostrzega się, iż załatwianie wszelkich spraw dłużników i wierzycieli Spółki przez poszczególnych członków tejże, jest nieważne i Komisja nieodpowiada za takową.

Komisja Likwidacyjna:
(—) F. Dąbrowski (—) W. Suwała
(—) J. Twardowski (—) H. Królik
(—) P. Zajączkowski

Kalisz, dnia 3/II-1926 r. 132

Dr. P. KLINGER
SPECJALISTA CHORÓB
WENERYCZNYCH i SKÓRNYCH
przyjmuje codziennie oprócz niedziel i świąt
od 9—11 rano i od 4—7 pp.,
dla pań od 11—12.
ANALIZY KRWI NA SYFILIS;
NAŚWIETLANIA LAMPĄ KWARCOWĄ.
Adres: Towarowa 3, I piętro.
2040

LEKARZ
D-ta HENRYK SOLNIK
(choroby jamy ustnej i zębów)
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na ul. Wrocławską № 20 róg Al. Józefiny, dom p. Oppenheima i przyjmuje od 10—1 r. i od 4—7 w.
Laboratorjum
sztucznych zębów i protez
WYKONUJE WSZELKIE PRACE TECHNICZNE po NAJPRZYSTĘPNIEJSZYCH CENACH.
Urzędnikom i czł. Kasy Chorych wszelkie prace po cenach ulgowych. 114

ZAKŁADY OGRODNICZE
C. ULRICH
zał. 1805 r. w Warszawie, S. A.
Centrala — Ceglana 11,
zawiadamiają, że wyszedł z druku
CENNIK NASION NA ROK 1926.
i rozsyłany jest na żądanie.
104

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Tel. 92. „UNITAS" Tel. 92.

Spółka węglowa z ograniczoną odpowiedzialnością

SKŁAD KALISZ, ul. KOLEJOWA.

NOWOOTWARTY SKŁAD WĘGLA, KOKSU i BRYKIETÓW

Ofiaruje: WĘGIEL górnośląski z własnych kopalń, KOKS hutniczy i BRYKIETY węglowe po cenach bezkonkurencyjnych do dostawy każdorazowej.

HURT. Własne składy i bocznica przy ul. Kolejowej. Stałe wagony na osi. Biura Kazimierzowska Nr. 1, tel. 92. DETAL.

Bank Handlowy w Warszawie

Oddział w Kaliszu

Wrocławska 33.

BANK DEWIZOWY

Przyjmuje wkłady na rachunki bieżące, oprocentowane na 12% w stosunku rocznym, oraz terminowe za 3 miesięcznem wymówieniem oprocentowane na 15% w stosunku rocznym.

Bank załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości.

Wynajem kasetek (safes) w skarbcu opancerzonym.

147

List z Górnego Śląska.

Naganka na Związek Obrony Kresów Zach. i na Związek Powstańców Śl. — Przyjaciele Niemców w obozie polskim. — Czego wymagać należy od urzędników polskich na Kresach - Zachodnich? Sensacyjny proces w Katowicach.

(Od naszego korespondenta górnośląskiego).

KATOWICE w lutym.

Nie od dzisiaj Związek Obrony Kresów Zachodnich (ZOKZ.) musi na Śląsku walczyć — rzecz niesłychana! — nietylko z wszechwładną niemczyzną, ale nawet z pewnymi wpływowymi czynnikami polskimi, które to czynniki na każdym kroku nietylko paraliżują obywatelską i patrjotyczną działalność tej wielce zasłużonej organizacji, ale wprost starają się podkopać egzystencję Związku. Nie dziwić się Niemcom i ich tutejszym organom prasowym, które ustawicznie szlakują Związek, i w oczach władz polskich usiłują przedstawić jego działalność jako szkodliwą dla Państwa, gdyż tak im nakazuje niemiecka „racja stanu-" — ale że czynią to samo nawet Polacy, co więcej — za politycznie poważne uchodzące jedno z polskich większych pism codziennych w Katowicach, to już jest skandalem i — oględnie mówiąc, błędem politycznym, ale błędem nie do przebaczenia. Któż bowiem ma tutaj bronić polskości na Kresach Zachodnich jeżeli nawet przywódcy z obozu polskiego popierają postulaty zagorzałych hakatystów, ażeby ukrócić patrjotyczną działalność Z. O. K. Z.? Mamyż wyzbyć się wszelkiej broni może nawet rozwiązać Z. O. K. Z. a Niemcom pozostawić ich „Volksbund"" gdzie w zdradziecki sposób bezkarnie napadać mogą na wszystko co polskie?

Zwalcza się ZOKZ., gdyż polityka narodowa tego Związku przeciwstawia się ich polityce, powszechnie uważaną za filogermańską. Dotąd żadne pismo polskie, za wyjątkiem jakiegoś organu renegackiego, którego przecież do pism polskich zaliczyć nie można — nie miało odwagi ani sumienia targnąc się publicznie na ideały, jakiemi kieruje się ZOKZ. Dopiero ów organ „polski" podjął się tej roli i Niemcy aż zacierają rece z radości, że w samym obozie polskim znaleźli takiego obrońcę swych interesów. Ataki na Z.O. K.Z. z początku były ukryte, jakgdyby obawiano się zbytniej jawności i dlatego najpierw sądowano teren. Stały się wyraznymi i bezwzględnymi dopiero w ostatnich czasach, gdy pojawiły się pogłoski o jakoby nastąpić mającej dymisji wojewody śląskiego d-ra Bilskiego. W różnych artykułach usiłowano sprawę przedstawić tak, jak gdyby ZOKZ. nie godził się na politykę wojewody Bilskiego. jakoby wojewoda dawał zbyt wiele posłuchu Niemcom i jakoby z tego powodu nie był osobistością odpowiednią na takie stanowisko na naszych Kresach Zachodnich. Owe rzekome zarzuty ZOKZ. przeciwko wojewodzie były oczywiście tylko pretekstem, ażeby ubić ten związek, gdyż w rzeczywistości ZOKZ. nie ma żadnego wpływu na nominację wojewodów.

Drugą potężną i zasłużoną organizacją, czuwającą nad utrzymaniem polskości G. Śląska, to „Związek Powstańców Śląskich". I ten związek już od dwuch lat jest owym osobistościom niejako solą w oku, gdyż związek ten, składający się przeważnie z robotników, którzy walczyli w trzech powstaniach i krew swą za Polskę przelewali, nie popiera ich kapitalistycznej polityki, a tem mniej pochwala ich politykę filoniemiecką Jak dotąd jednak wszystkie ataki zarówno na ZOKZ. jak i na Związek Powstańców odparte zostały na całej linji, gdyż społeczeństwo polskie na Śląsku nie pozwala ani w przyszłości nie pozwoli, ażeby szkalowano prawdziwych i zasłużonych jego obrońców.

• • •

Zresztą, wiele by jeszcze pisać można na ten temat pracy narodowej na śląsku. Praca ta mogłaby o wiele razniej naprzód postępować, gdyby, jak w powyższych przypadkach, pracownikom nawet w swych własnych obozach polskich nie stawiano przeszkód i kłód pod nogi im nie rzucano. Nie dziw wobec tego, że i znaczna część inteligencji, zwłaszcza inteligencji urzędniczej. przybyłej do nas z Małopolski (Galicji) wobec zagadnień społecznych i narodowych na Śląsku zachowuje się dość biernie, jeśli nie opornie. W towarzystwach polskich prawie, że brak członków z pomiędzy zamieszkałych tu rodaków z innych dzielnic Polski,, tak, że ludność śląska która lgnie do towarzystw, odczuwa to nieomal za obrazę, jako odgradzanie się od niej sztucznym murem. Coraz częściej słyszy się zarzuty, że urzędnicy ci przybyli na Śląsk tylko, ciągnięci przynętą dodatku kresowego, czyli pensją, wyższą od wynagrodzenia jakie pobierali w swych stronach. Oczywiście i na Śląsku mamy — ustawicznie w „Listach"" moich na to kładę nacisk — cały zastęp tęgich urzędników i obywateli - patrjotów, którzy — zwłaszcza z pośród nauczycielstwa — prawie każdą wolną chwilę poświęcają sprawie oświatowej i społecznej na G. Śląsku. Takich jednak powinno i mogło być 10 razy więcej Za czasów niemieckich każdy urzędnik na G. Śląsku był równocześnie, jako rzecz sama przez się zrozumiała, agitatorem niemieckim. Nietylko był do tego zobowiązany za płacone mu dodatki kresowe (Ostmarkenculage), które w razie nikłych rezultatów jego pracy germanizacyjnej natychmiast mu odbierano, ale sam do tej pracy jako urzędnik wogóle czuł się zobowiązanym i powołanym. Gdyby wszyscy nasi urzędnicy trzymali się tej samej zasady (nie znaczy to, ażeby się trzymali tej samej pruskiej metody agitacji), to wnet by znikła kwestja sprawy polskiej na Śląsku, a nawet taki ZOKZ., o którego rozwiązanie przecież tak chodzi niektórym „patrjotom" polskim, wtedy stałby się poniekąd zbytecznym.

• • •

W czasach plebiscytowych i w latach po plebiscycie liczne bandy rozbójnicze grasowały w różnych okolicach Górnego Śląska, głównie zaś w obwodzie przemysłowym, które jednakże powoli unieszkodliwiono przyczem w ciężkich nieraz walkach padli nietylko liczni rozbójnicy, ale także niejeden dzielny urzędnik policyjny obowiązkowość swoją życiem przypłacić musiał. Od mniej więcej dwuch lat panował względny spokój — to znaczy napadów bandyckich i tak jeszcze wiele się wydarzało, lecz napady dokonywano prawie zawsze pojedyńczo, tak, że często można było się obronić. Dopiero w lecie r. z. w okolicach Katowic pojawiła się jakaś nowa banda opryszków,, która przez dłuższy czas niepokoiła ludność. Była to widocznie tylko banda zwykłych rzezimieszków, którzy nie ważyli się wkraczać do osiedli ludzkich i napadów rabunkowych dokonywali tylko na ustronnych drogach. Dzięki niestrudzonym zabiegom policji bandytów wreszcie osaczono i osadzono w więzieniu. Okazało się, że są to czterej cyganie Kwiatkowscy, wszyscy jeszcze bardzo młodzi ludzie w wieku 16 do 23 lat.

W tych dniach sprawę tych grabieżców rozpatrywała izba karna katowickiego sądu okręgowego. Rozprawy, podczas których przesłuchano 70 świadków, trwały trzy dni. Oskarżonym cyganom udowodniono zbrodnie rabunku, znęcania się, grozby śmierci i zniewalania kobiet w licznych wypadkach. Napadów dokonywano zazwyczaj w nocy — mniej za dnia — przyczem bandyci zazwyczaj we dwójkę (wszyscy czterej razem przy większych rabunkach) nagle wyskakiwali z swej zasadzki, rowu przydrożnego czy z poza drzewa i jeden latarką elektryczną starał się na moment oślepić swoją ofiarę, zarazem trzymając ją w szachu rewolwerem, podczas gdy drugi zabierał się do przeszukania kieszeni napadniętego. Gdy natrafiono na dwie osoby, zmuszano je do położenia się na ziemi, twarzą do ziemi i w tej pozycji ich rewidowano. Jeżeli w towarzystwie napadniętego mężczyzny znajdowała się kobieta, jeden z bandytów — zazwyczaj herszt bandy Karol, zniewalał ją w pobliskich zaroślach, gdy tymczasem drugi bandyta rewolwerem trzymał w szachu jej towarzysza. Podsądni w czasie rozpraw zachowywali się nader cynicznie i z całą bezczelnością wypierali się wszystkich czynionych im zarzutów. Sąd uznał herszta bandy, Karola Kwiatkowskiego, winnym zbrodni ciężkiego rabunku w 27 wypadkach, zbrodni dokonanych zgwałceń w 5 wypadkach usiłow. zgwałcenia w 2 wypadkach, usiłowanego zabójstwa w 3 wypadkach, za co ogólna kara wynosiłaby 184 lat i 8 miesięcy. Ustawa jednak przewiduje tylko najwyższą karę 15 lat ciężkiego więzienia i taką też karę wymierzono głównemu oskarżonemu. Drugi otrzymał 10 lat więzienia za 13 rabunków i 1 zgwałcenie, trzeci 1 rok więzienia, a czwartego dla braku dost. dowodów musiano uwolnić.

ALEKSY PAJĄK.

Każda gospodyni powinna wiedzieć,

że zaprawa do podłóg

„JAŚNIEJ SŁOŃCA"

nadaje podłogom, posadzkom i linoleum piękny i długotrwały połysk bez użycia szczotek, zastępuje farbę olejną, farbuje białe podłogi w ciągu jednej godziny na kolory mahoniowy i orzechowy ciemny.

Sprzedaż w składach aptecznych, mydlarniach, i składach farb. 2043

Wykrycie organizacji komunistycznej w Atenach.

PARYŻ, 6. Z Aten donosi „Havas“ o wykryciu tam wielkiej organizacji komunistycznej. Przy rewizji znaleziono korespondencję i dokumenty, z których okazuje się, że komuniści greccy utrzymywali ścisłe stosunki z Moskwą i wszystkimi komunistycznymi centrami europejskimi. Dalej znaleziono plan organizacji rewolucyjnej w Atenach, oraz pewnego rodzaju „Czeka“, którą prowadzili urzędnicy poselstwa sowieckiego Kierownicy organizacji w liczbie trzech zostali aresztowani. Dalsze aresztowania są przewidziane. Wszyscy oskarżeni o należenie do tej organizacji będą oddani pod sąd.

Druzowie proponują rokowania o pokój.

PARYŻ, 6. Powstańcy arabscy zaproponowali wysokiemu komisarzowi dę Jouvenelowi wszczęcie rokowań pokojowych. Jouvenel oświadczył, że przedewszystkiem druzowie powinni wstrzymać się od działań zaczepnych. Następnie komisarz francuski żażądał, aby szczepy poszczególne zaprzestały walk między sobą, załatwiając spory drogą arbitrażu, oraz aby zagwarantowały bezpieczeństwo granic.

Bethlen ustąpił.

BUDAPESZT, 6. Wskutek burzliwego przebiegu ostatniego posiedzenia parlamentu i skutkiem zdecydowanego stanowiska opozycji kryzys gabinetowy zaostrza się. Należy liczyć się, że Bethlen w ciągu najbliższych dni ustąpi. Ustąpienie wywołuje fakt, że na posiedzeniu Rady Ligi Narodów Węgry nie mogą być reprezentowane przez rząd, który jest zamieszany w aferze frankowej tembardziej, że rząd węgierski ma zamiar starać się w Genewie o zniesienie kontroli Ligi Narodów.

Narady koalicji u premjera rządu.

WARSZAWA, 6. W południe odbyła się narada przedstawicieli koalicji z premjerem Skrzyńskim. W obradach bierze udział marszałek sejmu Rataj. Według pogłosek kuluarowych narada dotyczy sprawy podatku majątkowego.

O rozwiązanie rady miejskiej Warszawy.

WARSZAWA, 6.6 Na posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej poseł Jaworowski zareferował wniosek PPS. i NPR. w sprawie rozwiązania rady miejskiej Warszawy.

W obradach bierze udział minister spraw wewnętrznych Raczkiewicz, którego komisja zawezwała na posiedzenie.

Niemcy wstępują do Ligi Narodów.

PARYŻ, 6. W poniedziałek 8 bm. rząd niemiecki zamelduje wstąpienie do Ligi Narodów W sprawie tej wczoraj poseł niemiecki był u Brianda.

Katastrofa na Oceanie.

NOWY JORK, 6. Statek angielski na Manchester telegrafem bez drutu wzywa pomocy z Oceanu. Melduje również, że zabrakło mu węgla do maszyn

Wiadomości meteorologiczne.

BERLIN, 6. Wczoraj barometr w dalszym ciągu się podnosił. Temperatura o godz. 2-ej plus 8 stop. Cel. o 9-ej wieczorem plus 5 stop. We Francji, szczególniej południowej donoszą o niezwykłej podwyżce temperatury. Termometr — wskazywał wczoraj plus 22 strop. Cel. W Akwizgranie było wczoraj plus 15 stop. Z północy i wschodu meldują mrozy i śnieżne opady. Na Pomorzu wczoraj zanotowano silny spadek temperatury. — Zapowiedz pogody na dzisiaj: chłodniej — pochmurno, bez większych opadów. W noc z soboty na niedzielę będzie mróz.

Zmiana posła sowieckiego w Paryżu.

PARYŻ, 6. Z dobrze poinformowanego źródła donoszą, że w najbliższych dniach poseł sowiecki o Berlinie zostanie odwołany. Jako jego następcę wymieniają byłego komisarza skarbu Sokolnikowa.

Anglja nie chce nacjonalizacji przemysłu i handlu.

LONDYN, 6. Wczoraj w Izbie gmin odbyło się głosowanie nad wnioskiem Svandena, który w odpowiedzi na mowę tronową w imieniu Labour-Party żądał nacjonalizacji przemysłu i handlu oraz odebrania majątków ziemskich. Izba 299 głosami przeciwko 112 wniosek odrzuciła.

Zbrodnie Szwarzwery w Sejmie Pruskim.

BERLIN, 6. Wczoraj w Sejmie pruskim uformowała się specjalna komisja śledcza, w celu wykrycia stosunku Szwarzwery i morderców Paniera, do posłów nacjonalistycznych i Związku Przemysłowców. Na przewodniczącego powołano dyrektora Sądu Okręgowego Göbla na członka z partji centrum posła Kutnera, socjaliści przedstawią drugiego kandydata. Zainteresowanie w sprawie rośnie, nacjonaliści, centrum i socjaliści wybiorą referenta. Pierwsze posiedzenie publiczne komisji odbędzie się we wtorek 16 b.m.

RESTAURACJA

„LOUVRE“

w sobotę, dnia 6 b. m.

III WIELKA MASKARADA

DAMSKA ORKIESTRA z Warszawy pod dyrekcją p. PAŁCZYŃSKIEGO, b. dyr. orkiestry restauracji „WIRY“.

Wejście bezpłatne. Ceny normalne.

Józef KIELER.

151

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 6.2 Wczoraj od rana kurs dolara w obrotach międzybankowych wynosił 7.29 zł. Bank Polski kupował wczoraj dolary pokursie 7.24.

Giełda pieniężna.

ZURYCH, 6.2. Paryż 19.46, Londyn 25.24.7 Nowy Jork 5.19., Berlin 1.23.5

Giełda zbożowa.

BERLIN 5,2. Na wczorajszej giełdzie płacono: Pszenica 24.40, na marzec 27.00, na maj 27.80, żyto 14,70, jęczmień browarniany 17.00, na paszę 14.20, owies 15.60, na marzec 17.70, mąka pszenna 32.50, żytnia 22.25, otręby pszenne 11, żytnie 9.50, rzepak 34, saradela 19, wyka 20, łubin niebieski 12, żółty 14, płatki kartoflane 14.20.

Za dewizy płacono: New-York 4.19, Londyn 20.465, Amsterdam 168.88

Dziś

WAMPIRY WARSZAWY

„OAZA“

Kardynał Mercier.

Zmarły niedawno kardynał belgijski Mercier należy do najpiękniejszych postaci z okresu wojny europejskiej. Choć od dość dawna stan zdrowia kardynała budził poważne obawy, śmierć jego zaskoczyła naród belgijski i okryła powszechną żałobą. Po udanej operacji, której poddał się kardynał 29 grudnia, łudzono się jeszcze, że będzie można utrzymać przy życiu wielkiego patrjotę. Nie mogąc się jednak odżywiać normalnie kardynał słabł coraz bardziej i po dwutygodniowym okresie ciągłych wysiłków zmierzających do uratowanie jego zdrowia w dniu 23 stycznia zakończył życie, zachowując do ostatniej chwili jasność umysłu.

Wraz z jego śmiercią schodzi do grobu jedna z najwybitniejszych i najpiękniejszych postaci, którą uwypukliła wielka wojna europejska. Dla Belgji kardynał Mercier wraz z królem Albertem, królową Elżbietą i burmistrzem Brukselli — Maxem symbolizuje historję królestwa w ciągu ostatnich 11 lat.

Syn grabarza z Brain, dzięki swym wyjątkowym zdolnościom odbył wszechstronne studja teologiczne, zwracając na siebie uwagę władz kościelnych. Papież Pius X oceniając wyjątkowe zalety jego umysłu i charakteru mianował go arcybiskupem Malines i kardynałem. Uczony teolog stał się pasterzem. Jego głębokie kazania, jego listy pasterskie przepojone były zawsze wielką znajomością duszy ludzkiej, w której starał się rozbudzić najpiękniejsze dążenia i ideały.

Wojna zastała go w Rzymie, gdzie był na konklawe. Wracając do Belgji z tęsknotą i niepokojem zastał ją zmienioną do niepoznania. Życie zamarło pod groźbą wiecznego strachu. Wówczas to kardynał niemal od pierwszego dnia swego powrotu zaczął działalność, która jest jednem pasmem poświęcenia, miłości i bohaterstwa. Osobiście zaczął odwiedzać miasta i niemal wszystkie wioski wzmacniając wszędzie zachwianą odwagę, ożywiając słabnące nadzieje w lepsze jutro narodu, a przedewszystkiem prostując fałsze, któremi wróg siał zwątpienie w dusze obywateli. Zawsze był na posterunku ucieleśniając w sobie niepodległość narodu i jego dumę, przypominając mu, iż władza, która jest, jest władzą wroga, który podstępnie wtargnąwszy w granice Belgji opuści je w chwili, kiedy wybije godzina sprawiedliwości dziejowej. Nikt lepiej nie potrafił przeciwstawiać się w czasach okupacji Bissingowi, Falkenhausenowi i całemu sztabowi wyższych oficerów niemieckich, jak kardynał Mercier. W czasie największych sukcesów oręża niemieckiego z wysokości ambony mówił narodowi o jego królu i o obowiązkach wobec swego bohaterskiego panującego. Budził patrjotyzm i wytrwałość Tym hasłom poświęcił swój pierwszy list pasterski. Kiedy w końcu 1915 r. zapragnął opublikować drugi — skonfiskowano go pod prasą, a kierownik drukarni, mimo protestów kardynała został deportowany.

Kiedy w 1924 roku kardynał obchodził swój jubileusz, uroczystość ta miała charakter wielkiej manifestacji narodowej. Brali w niej udział: cały dom królewski, rząd, parlament i niezliczone delegacje z całego państwa. Wśród tych którzy składali hołd wielkiemu patrjocie znaleźli się obok socjalistów katolicy, obok katolików liberałowie, oraz przedstawiciele różnych wyznań. To też żałoba dzisiejsza po stracie wielkiego syna Belgji, objęła cały naród.

Parytet gospodarczy.

Sprawa kursu złotego niesłychanie interesuje wszystkich jako tako chociażby myślących o rzeczach publicznych ludzi w Polsce.

Po oświadczeniu p. ministra skarbu Zdziechowskiego, złożonem w Sejmie dnia 11 b. m. w którem po raz pierwszy była mowa o t. zw. „parytecie gospodarczym", domysły ludzkie szły nieprzerwanie w kierunku odgadnięcia niejako wysokości tego parytetu, na którym ma być stabilizowany kurs pieniądza polskiego.

Równocześnie w kołach fachowych rozwinęła się wymiana zdań na temat celowości tego parytetu, przyczem z różnych stron wypowiadano zdanie, że mimo wszystko powinniśmy dążyć do osiągnięcia w możliwie krótkim czasie parytetu złota i innemi słowy kursu dolara 5.18, 5, jaki się utrzymał nieprzerwanie przez dobre prawie 1 i pół roku.

Ostatnie wystąpienie ministra Skarbu, jakie miało miejsce na komisji budżetowej Sejmu dnia 28 stycznia, rzuciło snop światła na omawianą sprawę i wykazało, jak ujmuje rząd sprawę kursu złotego w związku z obecną sytuacją gospodarczą, pieniężną i kredytową. Z tego też względu rzecz godna jest najwyższej uwagi i zastanowienia.

P. minister Skarbu w rozumowaniu swem wychodzi z następującego zasadniczego założenia:

— Złoty pieniądz stworzony u nas został w sposób sztuczny, stworzony został, jak się pan minister Zdziechowski wyraził, dekretem, a nie został oparty na realnych przesłankach naszego życia gospodarczo-finansowego.

Skąd taki wniosek?

Z zestawienia ściśle cyfrowego. Statystyka wykazuje, że wprowadzenie złotej waluty, co by to zresztą do przewidzenia wpłynęło na znaczny wzrost naszych cen w złocie, a że pod względem organizacji i wydajności - to znaczy pod względem kosztów produkcji stoimy bardzo słabo, więc skutek był ten, że w lipcu 1925 roku byliśmy najdroższym krajem w Europie.

Jakaż więc wytworzyła się sytuacja?

Oto taka, że wartość nabywcza złotego była niższa w kraju niż zagranicą, co nieuchronnie doprowadzić musiało do ograniczenia naszych możliwości eksportowych i do załamania bilansu handlowego. I tak się też stało z wiadomemi skutkami dla zdrowia pieniądza polskiego i całokształtu życia gospodarczego kraju.

Punkt wyjścia w rozmowie p. ministra Skarbu jest więc taki:

— Kurs złotego przy obecnych naszych gospodarczo-społecznych konjunkturach musi być utrzymany na poziomie, któryby zapewniał równowagę między cenami w złocie w kraju i zagranicą z pewnem odchyleniem na minus dla cen wewnętrznych. Tylko przy takim kursie możemy przetrwać obecne stosunki.

Otóż gdy w lipcu ub. roku skrócony wskaźnik cen hurtowych w złocie wynosił 147 (1913 rok — 100), to w następnych miesiącach wobec spadku złotego oczywiście ujawniła się i znaczna zniżka tego wskaźnika (minimum w grudniu ub. roku, gdy kurs dolara obracał się w granicach 10—12 wskaźnik spadł do 81). Przy obecnym zaś kursie złotego wskaźnik wynosi 102, co wskazuje mniej więcej, że wspomniana powyżej równowaga została osiągniętą. A więc obecny kurs, ustabilizowany od kilku tygodni, jakkolwiek wyraźnie tego p. minister Skarbu nie powiedział, uważać należy za kurs parytetu gospodarczego.

Czy znaczy to, że raz na zawsze reżygnujemy z parytetu złota?

Bynajmniej. W miarę, gdy koszta produkcji będą się u nas obniżać a pod tym względem jest do zrobienia aż nadto wiele będziemy się „przysuwać" do parytetu złota.

W ten sposób, nie tracąc ani na chwilę z oczu celu, do którego pod względem walutowym zmierzamy, a mianowicie parytetu złota, będziemy utrzymywali kurs złotego na poziomie odpowiadającym realnym warunkom i wymaganiom naszego życia gospodarczego.

I takie stanowisko jest słuszne. Bo trzeba sobie przypomnieć, o czem się u nas nie zawsze pamięta, że nie życie gospodarcze dla pieniądza a pieniądz dla życia gospodarczego istnieje i życiu temu służyć winien. Td.

leczeństwo, jako sprawę pierwszorzędnej dla Państwa wagi, na gruncie prawnego obowiązku.

Ministerstwo Spraw Wojskowych pragnie przyjść Państwu z pomocą i dać realne podstawy pracy przysposobienia wojskowego, opracowało cały szereg projektów, które już dziś rozpoczęto realizować, przetworzeniem całego aparatu pomocniczego złożonego z fachowych sił oficerów sztabowych z wszechstronnym doświadczeniem i dużym autorytetem, którzy zajmować się będą kierowaniem prac przysposobienia wojskowego. Tej inicjatywie wielkiej należy się jaknajwyższe uznanie, lecz aby ona nie poszła na marne, społeczeństwo w zrozumieniu obrony własnych interesów, przez obronę granic swego Państwa winno poczynić jak najdalej idący wysiłek przez organizowanie się i wstępowanie do związków przysposobienia wojskowego.

Niech hasło „Naród pod broń" stanie się hasłem każdego obywatela, który w zrozumieniu nawet własnych interesów będzie obrońcą interesów Państwa.

NARÓD POD BROŃ!

„Wierzę w siły wszechmogącego narodu mojego w walce o wolność, nie ulęknę się hazardu — bierę odpowiedzialność".

J. PIŁSUDSKI.

Nie można oddzielić prywatnych interesów obywateli od interesu Państwa, bo Państwo jest organizacją, stworzoną przez swych obywateli po to, by ich broniło — by rozciągało nad nimi opiekę. Obywatele zaś bronią swego Państwa, gdy mu zagraża niebezpieczeństwo. Oddając na obronę Państwa swe mienie, swą krew, życie swoje, — czynią to w świadomości, że bronią przez to samo swego domu, swego mienia i tych wartości materjalnych, moralnych kulturalnych i cywilizacyjnych, które bądź odziedziczyli po przodkach i do których sami dorzucili nowych wartości, zdobyte ciężką pracą i wielkim wysiłkiem i które pragną przekazać swym dzieciom, a przez nie dalszym pokoleniom. Dobra, których bronią, są zarówno dobrami indywidualnemi, jako też dobrami zbiorowemi, dobrami, które są własnością całego narodu lub jego części i służą ku pożytkowi zbiorowemu.

To też w obecnej sytuacji, we własnym Państwie społeczeństwo jako całość nieuświadomiło sobie dostatecznie, tego całego splotu zagadnień jakie własna organizacja Państwowa stawia przed nim tak w dziedzinie wewnętrznej, jak i w odniesieniu do zagadnień międzynarodowych Jednym z takich zagadnień jest obrona granic naszego Państwa. Sprawa obrony niezmiernej doniosłości, sprawa obrony, przed najazdem nieprzyjaciela, któryby nam przeszkodził w urządzaniu się jak chcemy, któryby nam swoją wolę, swój język, swój obyczaj i swoje religje chciał narzucić, któryby obciążając nas wielkiemi podatkami, brał braci i synów naszych w rekruty aby wysyłać ich za dalekie morza i lądy dla swoich potrzeb, słowem najpilniejszą sprawę z pomiędzy całego szeregu pilnych, jest sprawa obrony Ojczyzny i pogotowia przeciw najazdowi wrogich nam sąsiadów. Wrogów mamy dużo, gdyż uważają nas za łatwą zdobycz, za niedawnych swoich niewolników. Marzy o podboju nas drapieżny i krwiożerczy Niemiec, przemyśliwa o zbliżeniu się do środka Europy, przez zajęcie naszego kraju czerwony moskal. Aby te ludy wyzbyły się swej chętki, muszą wiedzieć, że gotowi jesteśmy do odporu. A chcąc dać temu racjonalny odpór trzeba stworzyć wielką siłę zbrojną, którąby napełniła przeciwników naszych szacunkiem, a w razie napadu zadałaby im z miejsca klęskę i nie pozwoliła wsi naszych i miast palić, a mienia grabić. Mamy do obrony około 5000 klm. granic. Dla skutecznej jej obrony potrzeba zgodnie z doświadczeniem ubiegłej wojny licząc jednego żołnierza na metr (wraz z rezerwami) 5 miljonów żołnierzy. To jedna strona tej palącej sprawy, druga że przy tej ilości żołnierza musiałoby być powołanym corocznie 1.250 młodzieńców w kwiecie wieku jako rekruci dopełniających tą liczną armję. Jak wielkie straty ponosi Państwo, gdy tak liczna ilość jej obywateli, zostaje odrywaną od codziennych warsztatów pracy. Rozwiązanie przeto sprawy ogromności granic państwa, przez utrzymanie stałej licznej armji spowodowałby ruinę jej skarbu, a co zatem i samego Państwa, nie jest to przeto rozwiązanie. Trzeba więc pomyśleć, czyżby nie można tego ciężaru ulżyć i urządzić się tak, żeby z jednej strony nie obciążać skarbu państwa, z drugiej żeby dać temuż państwu potężną siłę obronną na wypadek wojny.

Cały szereg państw, jak etc. nasi najbliżsi sąsiedzi Niemcy, dalej Szwajcarzy, Japończycy Francuzi, Anglicy, Amerykanie i maleńkie nadbałtyckie państewka Estonja, Łotwa i Szwecja, dawno już kwestję tą rozwiązały przez stworzenie przysposobienia wojskowego, w całym szeregu rozmaitych związków strzeleckich i towarzystw, których członkowie uczą się sztuki wojennej. W państwach tych już w szkołach rozpoczyna się nauka mustry i strzelania. Przez popieranie i udzielanie pomocy przez państwo związkom uprawiającym przysposobienie wojskowe, wielka część ludności już od najmłodszego wieku jest przygotowana do służby wojskowej i w razie wojny powołana, tworzy łatwo poważną siłę zbrojną. My też chcąc stworzyć trwałe granice naszego Państwa musimy, jak najusilniej wziąć się do pracy przysposobienia wojskowego, tworząc jaknajliczniejsze związki i towarzystwa uprawiające naukę sztuki wojskowej.

Obecnie i w nienajdłuższym czasie sejm nasz będzie rozpatrywał ustawę o przysposobieniu wojskowym, stawiając tą sprawę inicjonowaną dzisiaj przez niewielkie grupy naszego społ

KRONIKA

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę, dn. 7 lutego wschód słońca przypada o godz. 7 m. 6; zachód o godz. 16 m. 32 Przybyło dnia godz. 1 m. 42. Długość dnia wynos. 9 godzin 42 m.

— **X-ty Poranek Muzyczny orkiestr 29 p. S. K.** z udziałem p. N. Mamrothówny pod kierunkiem kap. L. Ksionka, odbędzie się w niedzielę dn. 21 b. m. W programie: Uwert. „Gdybym był królem" Adama, Symfonia H-moll Szuberta, Suita „Grönlandzka" Frederitsena, Hiszpańska fantazja „Uroczystość w Araujuez" Demerssemana i „Ah perfido" znakomita arja Beethovena z akomp. orkiestra odśpiewa p. N. Mamrothówna. Początek jak zwykle o godz. 12 w południe.

— **Z „Sokoła".** W dniu 14 lutego r. b. odbędzie się Walne Roczne Zebranie w Banku Ziemi Kaliskiej o godz. 2-ej pp. w pierwszym terminie, o godz. 4-ej pp. w drugim.

Z Restauracji „Louvre". W sobotę dn. 6 b. m. odbędzie się maskarada, połączona z niespodziankami. Do tańców przygrywa znany kwintet damski pod dyrekcją p. Pałczyńskiego b. dyrektora orkiestry restauracji „Wiry" w Warszawie. Tanie ceny restauracyjne, wyborna kuchnia, i dobra orkiestra, zapewnią maskaradzie powodzenie. Wejście bezpłatne.

— **Kradzież.** P. Mecwaldowski Wacław zam. w Noskowie, zameldował w Policji o kradzieży na jego szkodę narzędzi zegarmistrzowskich wartości 350 złotych. Dochodzenia prowadzi policja.

— **Blaszkarze.** Znów mamy do zanotowania fakt rabunku, z ręki pieniędzy. Oto podczas gry w „trzy blaszki" Andresowi Karolowi, zamieszkałemu we wsi Myje pow Ostrzesowskiego, wydarto z ręki 50 zł. Poszkodowany Andres udał się do komisarjatu, w tej sprawie przytrzymano w policji niejakiego Sucheckiego Alfreda.

— **Drobne kradzieże.** Zelig Adler zam. ul. Babina № 26, zameldował w komisarjacie, że nieznani złoczyńcy skradli mu ze straganu jedną parę butów.

Pozatem w komisarjacie zameldował Mańka Stanisław, zamieszkały przy ul. Nowy Swiat 6, o kradzieży na jego szkodę 2 prześcieradeł.

Dochodzenie prowadzi w tych sprawach E.U.S.

— **Przed wymiarem podatku dochodowego.** Z łódzkiej Izby Skarbowej otrzymano garść informacyi w sprawie składania wykazów mieszkańców (białych i fioletowych), do wymiaru podatku dochodowego na rok 1926, a mianowicie kto obowiązany jest takie wykazy składać, a więc:

1) zajmujący mieszkania (główni lokatorzy winni złożyć wykazy do dnia 15-go lutego właścicielom domu;

2) głowy rodzin, podlegających podatkowi dochodowemu (dochód z pracy — 2500 zł., pozatem — 1.500 zł.), komisjom szacunkowym, urzędom skarbowym lub właścicielom domów;

3) właściciele domów do dnia 15-go lutego 1926 r. komisjom szacunkowym (urzędom skarbowym).

W wykazach należy pomieszczać tylko osoby zamieszkałe w dniu 15-ym grudnia 1925 r chociażby chwilowo nieobecne. Kto nie otrzymał formularzy wykazów, winien zwrócić się o nie do urzędu skarbowego. Składające wymienione wykazy, należy żądać pokwitowań.

— **Ukazał się nr. 10 Tygodniowego Magazynu ilustrowanego „To-To"** pod redakcją Juljana Tuwima. Zawiera treść następującą: Rada Ligi Narodów w karykaturze włoskiego ar-

Dnia 7 lutego, w dniu patrona mego męża

ś. † p.

Romualda Kozłowskiego

odprawiona zostanie za jego duszę Msza Św. w kościele O. O Jezuitów o godz. 10 rano, na którą zaprasza rodzinę, kolegów, przyjaciół i znajomych

ŻONA.

tysty. — Radości i rozkosze raju. — Dynamit. — Męki twórczości. — Na falach oceanu. — Notatki naukowe. — Z szerokiego świata. — Zniekształcanie ciała. — Eksploatacja „Ognia ziemskiego". — Tutti-frutti. — Dziwactwa mody w wiekach średnich. — Ciężka praca literata. — Łażące ryby. — Sport. — Z szarej prowincji. — Korespondencja z Wielunia. — Krzywe zwierciadło. — Taniec dzikich ludów. — Uwaga! Dzika wizyta w redakcji. — Lombard w Monte Carlo. — Trochę śmiechu. — II Konkurs „To-To". — Rozstrzygnięcie i uzasadnienie. — Rozrywki. — Szachy. — Korespondencja. — Czy wiesz że... — Nowinki warszawskie z przed stu lat. — Nowości filatelistyczne.

— **Nr. 6 „Wiadomości Literackich"** zawiera opowiadanie J. Kaden-Bandrowskiego z cyklu „Miasto mojej matki" p. t. „Polityka" w całości, na dwóch stronach, artykuł K. Irzykowskiego o „Moich wspomnieniach" Przybyszewskiego, korespondencję z Berlina o siedemdziesięcioleciu prof. Al. Brüknera, wywiad z czeskim tłumaczem Żeromskiego, Vondrackiem, uwagi o młodym pisarzu francuskim, R. Grovelu, kronikę ilustrowaną, recenzje teatralne An. Słonimskiego, muzyka J. Iwaszkiewicza notatki, przegląd prasy, wreszcie rozstrzygnięcie konkursu „Kto zna naprawdę poezję polską".

— **„Blaski", Powieść M. Domańskiej.** „Bibljoteka Domu Polskiego", tom 33 pod redakcją Ignacego Płażewskiego. Powieść ta porusza odwieczne zagadnienie ludzkiej psychologji, konflikt pomiędzy światem czystego piękna artyzmu, umiłowania blasków i rozkwitu życia, a światem ideałów społecznych, pracy dla dobra ogólnego, co związane jest nieraz z wyrzeczeniem się osobistego szczęścia. Urocza artystka Mira pociąga za sobą w świat piękna surowego pracownika idei d-ra Leśniewskiego. Lecz nie na długo. Zaklęty czar przerywa pierwsza wstrząsająca duszą wiadomość ze świata chwilowo opuszczonego. Pomimo takiego zakończenia z powieści widoczne jest, że sympatje autorki pozostają w krainie piękna i radości życia, a umiejętnie rzucone nastroje ze słonecznych krain południa potęgują jeszcze wrażenie blasków życiowych.

— **„Stanisław Staszic".** Zarys biograficzny w setną rocznicę zgonu — napisał Stanisław Cieszkowski. „Bibljoteka Domu Polskiego", tom 32 pod redakcją Ignacego Płażewskiego.

Do rzędu naszych wielkich przewodników, walczących o rzecz narodu i jego niepodległość, należy Stanisław Staszic. Któż nie wie, jak wybitną rolę odegrał ten mąż stanu w dziejach Polski. Był nietylko politykiem, a zarazem filantropem i uczonym. Był jednym z najpierwszych obywateli, społeczników, jednym z najbardziej oryginalnych umysłów swego czasu. Wiekopomne słowa: „Paść może naród wielki, zniszczeć tylko nikczemny", był dla niego zarówno wyznaniem wiary wartości narodu polskiego jak i przewodnią ideą jego wielostronnej pracy dla ojczyzny. Znany z wielu swoich prac historyczno-literackich St. Cieszkowski w zwięzłym i bardzo przejrzystym zarysie biograficznym w setną rocznicę zgonu znakomitego męża daje nam tak zgrupowany materjał, że każdy może pojąć znaczenie i wielkość Staszica z tej pracy. Do licznych dzieł o tym wielkim działaczu przybywa rzecz wartościowa. Wydając zarys ten, Bibljoteka Domu Polskiego przyczyniła się wielce do udostępnienia wiadomości o tym wielkim polaku.

Jakie mają być opłaty

za spełnianie obrzędów religijnych.

Palącą sprawę uregulowania opłat za spełnianie obrzędów religijnych opracował w formie projektu ustawy sejmowej poseł Łypacewicz i wniósł wczoraj do laski marszałkowskiej. Projektodawca reguluje opłaty według stanu majątkowego opłacających i w tym celu dzieli parafjan na 3 klasy. Do pierwszej zalicza osoby, posiadające majątek powyżej 100 tys. zł. lub dochód roczny conajmniej 12 tys. zł., do drugiej — od 15 do 100 tys. zł. lub dochód od 4 tys. do 12 tys., do trzeciej — posiadaczy gospodarstw do 15 ha lub innego majątku do 15 tys. lub dochód roczny do 4 tys. rocznie.

Opłaty mają wynosić:

Za spełnianie obrzędów religijnych w klasie .	I.—	II.—	III.—
	zł. gr.	zł. gr.	zł. gr.
Chrzest bezpłatnie			
Od każdej zapowiedzi	2.—	1.—	—.50
Od ślubu	25.—	12.—	3.—
Od wywodu	3.—	1.—	—.25
Chowanie ciche bezpłatnie			
Za pochowanie ze śpiewami (osób ponad 15 lat)	50.—	20.—	6.—
Za pochowanie ze śpiewami (do lat 15)	25.—	10.—	3.—
Kościelnym 1/4 część taksy tych 2 ostatnich opłat			
Od wystawienia katafalku większego	—.10	— 6.	—.3
Od wystawienia katafalku mniejszego	—.15	—.10	—.5
Za eksportacje	25.—	10.—	5.—
Od wilji śpiewanych	30.—	20.—	6.—
Kościelnym 3 część taksy 4 ch ostatnich opłat			
Za mszę czytaną	10.—	6.—	3.—
Za mszę śpiewaną	20.—	12.—	6.—
Za mowę pogrzebową według umowy			
Za każdą świecę przy chowaniu	1,—	—.50	—.25
Za każdą lampę	1.—	—.50	—.25
Za dzwonienie jeden raz w jeden lub dwa dzwony	4.—	2.—	—.50
Za dzwonienie w dwa tylko lub w jeden dzwon	2.—	1.—	—.50
Pokładne na fundusz cmentarny od starszych ponad lat 15	20.—	10.—	5.—
Od osób do lat 15-tu	10.—	5.—	2.—

W dalszej części projektu ustawy powiedziano, że duchowny nie może żądać więcej, ponad powyższe opłaty a wszelkie branie opłat ponad taksę będzie karane jako lichwa. Ubodzy i bezrobotni mają być wolni od opłat za eksportację, dzwonienie i od pokładnego. Ponadto ustawa zabrania pobierania opłat za kartki do spowiedzi wielkanocnej i ofiar pod nazwaniem „kolendy".

Przytoczony powyżej projekt ustawy niewątpliwie będzie przyjęty przez tysiączne rzesze ludowe z szczerą wdzięcznością. Pytanie, jak się doń odniosą duchowni; wchodzący w skład Sejmu?

OFIARY.

Z powodu niebytności na Dancingu dn. 1/II. na rzecz Kaliskiego Tow. Dobrocz. przesłali następujące ofiary na ręce p. Starościny Stefańskiej

pani	Bacciareli	3 zł.
„	Dukalscy	10 „
„	Duccy	5 „
„	dyr. Chrzanowscy	10 „
„	prez. Młynarscy	10 „
„	dyr. Mochlińscy	10 „
„	dr. Sulikowscy	6 „
„	dyr. Szyszczyńscy	6 „
	podpis nieczytelny	5 „
„	Grodniccy	5 „

RADIO.

Program na niedzielę 7 lutego r. b.

BERLIN (505. 576. 1300) 9 Muz. Kościelna; 17 Koncert; 20.30 Koncert; 22.30 Muz. taneczna.

WROCŁAW (418,251) 11 Muz. kościelna; 17, 20.10 Koncerty; 22 Jazz-band z Bouboniery.

HAMBURG (392-5, 293, 279) 21.15 Muz. Kościelna; 13.45 Koncert; 20 Opera; 22 Muz. taneczna.

KÖNIGSWURSTENHAUSEN (—) 11.30 Koncert; 8.30 Program berliński.

LIPSK (452, 284) 8.30 Organy; 9 Muz. kościelna; 12, 16 i 20.15 Koncerty.

MONAHIUM (485.340) 11 Dzwony; 11.30 i 16 Koncerty; 20 Koncert.

MÜNSTER (410, 283, 259) 9 Muz. kościelna; 15.30, 16 i 20.30 Koncerty; 22 Muz. taneczna.

MEDJOLAN (320)21 Koncerty.

BARCELONA (325, 460) 18 Opera; 20.50 Koncert.

PRAGA (368) 13, 17, 20.05 Koncerty; 21.30 Muz. taneczna.

OSLO (382) 11 Muz. kościelna; 20 i 21 Koncerty; 22.30 uzyka taneczna.

RZYM (425) 10.30 Muz. kościelna; 14, 20.40 Koncerty.

STOKHOLM (427, 1350) 11 Muz. kościelna; 19.30 Opera; 21.40 Koncert.

TULUZA (441) 21.45 Koncert; 22.25 Muzuka taneczna.

ZURYCH (515) 11, 15, 16 i 20.15 Koncerty.

WIEDEŃ (530. 404) 11, 16, 18.15 Koncerty; 20 Opera.

BUDAPESZT (546) 14 Muz. kościelna transp. z kościoła parafjalnego; 16 Koncert; 17.30 Muz. kościelna z kościoła reform.; 18.30 Muzyka taneczna.

HILVERSUM (1050) 10.40 Muz. kościelna; 15.20 i 20.50 Koncerty.

LONDYN-DAVENTRY (365, 1600) 16.30 Koncert; 17.10 i 19 Koncerty.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ" Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dn. 6 lutego 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	755.6
2) Kierunek wiatru	NW.
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	mgła.
5) Wilgot. bezwzględna	4.5
6) Wilgot. względna	98%
7) Temp. powietrza	+1.0
8) Ilość opadów (z doby ubiegł. nacały d.)	0.1
9) Najwyż. temp (z doby ubiegł. nacały d.)	+4.1
10) Najniż. temp. (z doby ubiegł. nacały d.)	—1.7
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p p.	+0.17

DRUKARNIA i INTROLIGATORNIA „GAZETY KALISKIEJ"

wykonywa tanio, szybko i dokładnie wszelkie roboty w zakres sztuki drukarskiej wchodzące, jak to: dzieła, broszury, sprawozdania, wszelkie książki buchalteryjne i biurowe, afisze, klepsydry, formularze, ulotki, programy, zaproszenia ślubne, bilety wizytowe oraz wszelkie inne roboty drukarskie i introligatorskie.

Największa i najstarsza drukarnia w Kaliszu!

Na składzie duży wybór papierów, kartonów, biletów wizytowych.

Wykonanie druków punktualne i bardzo szybkie.

Składajcie ofiary

na inwalidów wojennych.

Do wynajęcia

2 duże pokoje

z werendą, a wkrótce trzeci z przedpokojem, 20 minut drogi od miasta, 7-my dom za kościołem Rypinkowskim przy szosie. Dom w ogrodzie nadaje się na letnisko. Zagorzynek dom Hansa. 139

Dom. Złotniki Wielkie i Skarszew

sprzedają **owies „STRUBE"** do siewu po 50% drożej, jak giełda warszawska. Najmniejsza ilość 10 metrów dochodzi cena worka. Sąsiadom mogą Złotniki Wielkie wymieniać 1 qw. Strube na 1,5 czystego, dobrego obrocznego owsa. 148

Zginęły

4 weksle bez żyra, dwa z nich po 30 złotych podpisane A. Sztein płatne 17.II i 24 II, trzeci na 30 złotych płatny 15.II podpisany J. Bornsztein, czwarty na 60 złotych podpisany B. Działoszyński płatny 21.II. Weksle w obcych rękach nie mają wartości, oraz książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu i paszport wydany w Turku, na imię Salomona Kibel, rocznik 1902. 144

Zginęła karta bezterminowego urlopu wydana przez 13 pułk piechoty w Pułtusku, na imię Józefa Borychiego, rocznik 1896. 143

NAJSKUTECZNIEJ NISZCZY

ODCISKI

SKÓRĘ ZGRUBIAŁĄ i BRODAWKI

„KLAWIOL"

A. K. WYROBU LAB. CHEM. FARM.

AP. KOWALSKI W WARSZAWIE

Z powodu likwidacji jest **do sprzedania**

ZAKŁAD Ślusarsko-mechaniczny

Spółka Metalowców w Kaliszu, przy ul. Stawiszyńskiej № 2.

Wszelkich informacji co do warunków kupna, udzielają członkowie Komisji Likwidacyjnej p.p. J. Twardowski i H. Królik, codziennie na miejscu lub też przy ul. Marjańskiej № 4, w godzinach od 10—12 i od 2—4 po południu.

Komisja Likwidacyjna.

133

Przyimię na stancję

małoletnich gimnazjastów lub panienki z całodziennym utrzymaniem.

Wiadomość: ul. Garncarska 12, parter, m. 2. 136

Zginęła książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, oraz **paszport** wydany przez Magistrat m. Kalisza, na imię Berka Adlera, rocz. 1900. 134

Słynne w całym świecie

Zioła z Gór Harcu

D-ra Lauera

Zalecane przez najsłynniejsze powagi lekarskie, jak prof. Berlińskiego Uniwersytetu Dr. v. Leyden, Dr. Hochfloetter, Dr. Martin i wielu innych wybitnych lekarzy, radykalnie usuwają wszelkie cierpienia żołądkowe, cierpienia wątroby, cierpienia nerek, kamienie żółciowe, hemorojdy, artretyzm i reumatyzm.

Zioła z gór Harcu d-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższemi odznaczeniami i złotemi medalami w Berlinie, Londynie, Wiedniu, Paryżu i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał Dr. Lauer od osób wyleczonych. Cena ½ pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

UWAGA: Każde oryginalne pudełko zaopatrzone Nr. 43 w/g rej. w Min. Zdr. Publ. 2224

STEnografji wyucza wszystkich listownie bezpłatnie, celem propagandy Instytut Stenograficzny Antoniego Wojnara, Warszawa, Krucza 26. 105

DLACZEGO Jesienne Targi Wiedeńskie 1925 r. były tak udane?

DLATEGO, że w Wiedniu, jako rynku centralnym środkowej Europy, 7000 wystawców poleca swoje wyroby w obfitym wyborze i po najniższych cenach!

DLATEGO TEŻ ODWIEDŹCIE

10 Wiedeńskie Targi Międzynarodowe

od 7—13 marca 1926 r.

Imprezy specjalne:
Międzynarodowa Wystawa Automobili i Motocyklów,
„Elektryczność w rolnictwie",
„Techniczne nowości i wynalazki",
Wystawa myśliwska.

Wiza paszportowa zbyteczna!

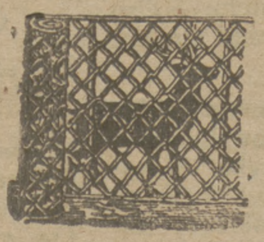
Z legitymacją Targów i z zagranicznym paszportem wolne przekroczenie granicy. Zniżka biletów na kolejach polskich, czechosłowackich i austrjackich.

Informacje wszelkiego rodzaju i legitymacje Targów można otrzymać przez

Wiener Messe, A. G., Wien, VII.,

jak również u honorowych przedstawicieli:

Łódź, Schenker & S-ka, Tow. Akc. dla Międzynarodowego Transportu, Pomorska 21.
„ Finkenstein & Baum, Przejazd 20.
„ Konsulat Austrjacki. 127

FABRYKA ogrodzeń drucianych J. SZCZEPIKA

w KALISZU,

ul. Młynarska № 9, (obok cmentarza) dom własny.

I ODDZIAŁ: wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego, jako to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien.

II ODDZIAŁ: roboty blacharsko-galanteryjne, pobielanie kotłów, rądli, samowarów, i t. p.

Ceny przystępne. Ceny przystępne. 2101

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ"

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł. i kopertach 10x10 — od 1 zł.
Kałamarze ozdobne.
Pióra wieczne oryginalne „Osmia", „Penkala" i inne — od 5 zł.
Bilety wizytowe. Garnitury piśmienne.
Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scyzoryki.
Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.
Gustowne kosze do papierów.
Ramki wszelkich formatów do fotografji od 60 g. sz.
Albumy do pocztówek, fotografji i poezji.
Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.
Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.

Korzystna okazja

Z powodu nagromadzonych zapasów **w firmie**

A. PIWEK

KALISZ, Wrocławska 13

urządzoną została

Tania sprzedaż

poniżej cenie zakupu i niżej następnych przedmiotów, a mianowicie:

WYROBY ARTYSTYCZNE z TERRAKOTY, FIGURY, BIUSTY, ŻARDINJERY, WAZONY, KRYSZTAŁY, MAJOLIKA, Wyroby niklowe.

Ceny kosztu i niżej.

Obejrzenie przedmiotów nie obowiązuje do kupna. 22

OSIADŁEM w OSTROWIE

Gąsiorowski, adwokat.

Rynek 31. Telefon 44. 9

Druk „Gazety Kaliskiej" Aleja Józefiny 1. Wydawca — „Gazeta Kaliska" Sp. z ogr. odp. Redaktor A. RADWAN.